

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت
ریالی

نسخه اصلاحی (تیرماه ۱۴۰۰)

«بسمه تعالی»

«دستور العمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی»

مقدمه:

کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری، در اجرای بند (ب) ماده (۱۱) قانون پولی و بانکی کشور و در راستای ساماندهی فرآیند صدور و استفاده از کارت هدیه و بن کارت ریالی، «دستور العمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی» را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- گستره شمول تعاریف ذیل، منحصرأ محدود به این دستور العمل است:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد.

۱-۳- مشتری: شخص حقیقی یا حقوقی که متقاضی صدور کارت هدیه یا بن کارت ریالی می‌باشد.

ماده ۲- مؤسسه اعتباری موظف است صرفاً برای مشتری دارای حساب نزد آن مؤسسه اعتباری، پس از شناسایی معمول و مقتضی مشتری - در چارچوب ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و سایر مقررات مربوط - کارت هدیه صادر نماید. مؤسسه اعتباری باید برابر ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم - اطلاعات هویتی وی را به همراه مشخصات یکایک کارت‌های هدیه صادر شده برای وی، در سامانه‌های خود وارد نماید به گونه‌ای که ردیابی تمامی تراکنش‌های هر کارت صادره به آسانی میسر گردد.

تبصره ۱- صدور غیرحضور کارت هدیه در هر مؤسسه اعتباری، صرفاً از طریق ابزارهای پذیرش همان مؤسسه اعتباری مجاز است.

تبصره ۲- دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) «قانون مدیریت خدمات کشوری» و ماده (۲۹) «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» از جمله دستگاه‌ها و شرکت‌های مستلزم یا تصریح نام مانند شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت (شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی گاز ایران و ...) شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت (ایدر، ایمیدرو و ...) و همچنین نهادهای عمومی غیردولتی در رابطه با آن بخش از منابع خود که از محل

منابع عمومی یا کمک‌های مردمی تأمین می‌شود و دارای حساب ریالی نزد بانک مرکزی هستند و وجوه مربوط به صدور کارت هدیه از محل حساب یادشده تأمین می‌گردد، از شمول فرایند شناسایی و افتتاح حساب مذکور در ماده (۲) مستثنی می‌باشند.

ماده ۳- مؤسسه اعتباری باید هنگام صدور کارت هدیه و یا بن کارت برای مشتری، تعهدات لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را از وی اخذ نماید. در صورت خودداری مشتری از ارایه این تعهد و یا خودداری از عمل به تعهدات، مؤسسه اعتباری باید از ارایه خدمات به ایشان خودداری نماید.

تبصره - مسئولیت هرگونه سوءاستفاده از کارت هدیه و یا بن کارت صادره بر عهده مشتری می‌باشد.

ماده ۴- در صورتی که مؤسسه اعتباری به دلایلی همچون عدم همکاری مشتری نتواند اطلاعات لازم را برای شناسایی وی به دست آورد و یا مشتری اقدام به ارایه اطلاعات غیرواقعی نماید، مؤسسه اعتباری باید پس از توضیح مراتب به مشتری، از صدور کارت هدیه و یا بن کارت برای وی خودداری نماید. مؤسسه اعتباری موظف است مشخصات مشتریانی را که مبادرت به اعلام اطلاعات غیرواقعی نموده‌اند، به مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی - وزارت امور اقتصادی و دارایی - و بانک مرکزی گزارش کند.

ماده ۵- صدور کارت هدیه و یا بن کارت توسط مؤسسه اعتباری برای اشخاص زیر ممنوع است:

۱-۵- اشخاصی که از ارایه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز خودداری می‌کنند؛

۲-۵- دارندگان سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده؛

۳-۵- اشخاصی که به حکم مراجع قضایی، حق دریافت خدمات بانکی از جمله افتتاح حساب در مؤسسه اعتباری را ندارند؛

۴-۵- اشخاصی که به حکم مراجع قضایی، حساب آن‌ها در مؤسسه اعتباری مسدود شده است و یا به هر دلیل دیگری حق برداشت از حساب را ندارند؛

۵-۵- اشخاص حقیقی ایرانی فاقد شماره ملی، اشخاص حقوقی ایرانی فاقد شناسه ملی و اشخاص خارجی (حقیقی و یا حقوقی) فاقد شماره فراگیر اشخاص خارجی؛

۶-۵- اشخاص فهرست تحریمی بند ۲۰ ماده ۱ و فهرست توقیفی بند ۲۱ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴ الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۱ هیات محترم وزیران.

ماده ۶- صدور کارت هدیه صرفاً در قبال برداشت از حساب مشتری مجاز می‌باشد.

ماده ۷- حداقل مبلغ هر کارت هدیه، یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال و حداکثر مبلغ آن بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد.

تبصره ۵- مؤسسه اعتباری مکلف است سامانه‌های خود را به گونه‌ای طراحی کند که مجموع کارت‌های هدیه صادره برای هر مشتری در هر روز، بیش از سقف مقرر برای پرداخت وجه نقد ریالی به ارباب رجوع از سوی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی، اعلامی توسط بانک مرکزی نباشد.

ماده ۸- کارت هدیه فاقد قابلیت شارژ مجدد بوده و پس از اتمام موجودی باید ابطال گردد.

ماده ۹- کارت هدیه حداکثر به مدت دو سال دارای اعتبار است. پس از انقضای مدت مزبور، مانده مصرف نشده کارت‌های هدیه در تمام شعب مؤسسه اعتباری صادرکننده، قابل دریافت می‌باشد. درج تاریخ انقضای کارت هدیه بر روی جسم کارت الزامی است.

تبصره ۶- مؤسسه اعتباری موظف است پس از تاریخ انقضای کارت هدیه و در صورت عدم ارایه جسم کارت هدیه به دلایلی نظیر مفقودی، پرداخت مانده مصرف نشده کارت هدیه را صرفاً بر اساس درخواست مشتری و پس از احراز هویت وی پرداخت نماید.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از تاریخ انقضای کارت هدیه، در صورت ارایه جسم کارت هدیه، با درخواست مشتری و پس از احراز هویت وی، نسبت به تعویض، تولید مجدد رمز و یا رفع مسدودی کارت هدیه اقدام نماید.

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از تاریخ انقضای کارت هدیه، در صورت عدم ارایه جسم کارت هدیه به دلایلی نظیر مفقودی، با درخواست مشتری و پس از احراز هویت وی و ابطال کارت هدیه قبلی، منوط به سپری شدن حداقل دو ماه از تاریخ اعلام مفقودی و عدم انجام هر گونه تراکنش اعم از موفق و یا ناموفق طی مدت دو ماه از تاریخ اعلام مفقودی و نیز عدم ادعای مالکیت توسط شخص ثالث با عنوان دارنده کارت هدیه طی مدت دو ماه از تاریخ اعلام مفقودی، نسبت به صدور مجدد کارت هدیه و یا تولید مجدد رمز کارت هدیه اقدام نماید.

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری موظف است صرفاً برای مشتری دارای حساب نزد آن مؤسسه اعتباری، پس از شناسایی معمول و مقتضی مشتری - در چارچوب ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و سایر مقررات مربوط - بن کارت صادر نماید.

تبصره^۱ - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) «قانون مدیریت خدمات کشوری» و ماده (۲۹) «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» از جمله دستگاه‌ها و شرکت‌های مستلزم یا تصریح نام مانند شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت (شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت ملی گاز ایران و ...) شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت (ایدرو، ایمیدرو و ...) و همچنین نهادهای عمومی غیردولتی در رابطه با آن بخش از منابع خود که از محل منابع عمومی یا کمک‌های مردمی تأمین می‌شود و دارای حساب ریالی نزد بانک مرکزی هستند و وجوه مربوط به صدور بن کارت از محل حساب یادشده تأمین می‌گردد، از شمول ماده (۱۰) مستثنی می‌باشند.

ماده ۱۳ - صدور بن کارت فقط به نام مشتری و با درج نام وی بر روی جسم کارت امکان‌پذیر است.

ماده ۱۴ - بن کارت می‌تواند قابلیت شارژ داشته باشد.

ماده ۱۵ - مانده مصرف نشده کارت‌های هدیه و بن کارت‌های صادره باید در سرفصل حساب «بستانکاران موقت» تحت دو حساب معین مجزا منظور گردد. مبالغ مزبور مشمول تودیع سپرده قانونی طبق ضوابط ذی‌ربط می‌باشد.

ماده ۱۶ - شماره کارت هدیه و یا بن کارت صادره توسط مؤسسات اعتباری باید در چارچوب استاندارد شماره‌گذاری انواع کارت‌های پرداخت در کشور، اعلامی توسط بانک مرکزی تعیین گردد.

ماده ۱۷ - مؤسسه اعتباری موظف است سازوکاری را فراهم نماید که از طریق آن، ردیابی تمامی تراکنش‌های هر کارت صادره و همچنین اخذ آمار و اطلاعات مربوط به تعداد کارت‌های هدیه و یا بن کارت‌های صادره و مبالغ آن برای هر مشتری - به همراه مانده مصرف نشده کارت‌های هدیه و یا بن کارت‌های صادره در مقاطع زمانی حداقل روزانه - امکان‌پذیر باشد.

ماده ۱۸ - مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات تراکنش‌های کارت‌های هدیه و یا بن کارت‌های صادره را مطابق ضوابط مذکور در آیین‌نامه مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانک‌ها، اعلامی توسط بانک مرکزی نگهداری نماید و تخلف از آن مشمول مجازات‌های مقرر در قانون و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم می‌شود.

۱. طی مصوبه سی و ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ذیل ماده (۱۰) «دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی» الحاق گردید.

ماده ۱۹- صدور و راهبری کارت هدیه و یا بن کارت باید در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه، از جمله مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم باشد.

ماده ۲۰- از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مقررات مغایر با آن از جمله بخشنامه شماره ۹۳/۸۹۵۳۹ مورخ ۱۳۹۳/۴/۵ و اصلاحیه پس از آن و نیز بخشنامه شماره ۹۶/۳۲۲۹۶۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۰ موضوع «شیوهنامه رسیدگی به درخواست مشتریان در خصوص کارت‌های هدیه صادر شده» منسوخ می‌گردد.

این دستورالعمل در بیست ماده و شش تبصره در شانزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید.